

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ ΕΚΘΕΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

(18-1-2015)

A. Ο συγγραφέας στο κείμενό του κάνει λόγο για την ανησυχητική αύξηση της βίας και της τρομοκρατίας. Επισημαίνει πως η βία, που εκδηλώνεται με όλες τις δυνατές μορφές, αφορμάται από την απουσία ηθικών αξιών, εξυπηρετεί πολιτικές σκοπιμότητες και καταλύει τον πολιτισμό, καθώς ούτε η παιδεία δύναται να την περιορίσει. Μάλιστα οι νέοι θεωρούν πως η βία αποτελεί τη μοναδική λύση στα προβλήματά τους και με τη χρήση της πιστεύουν πως απαντούν στις αδικίες του κοινωνικού συστήματος. Επιπλέον, η λογική της βίας εντείνεται από την επιρροή των μέσων ενημέρωσης, τα οποία με τη σειρά τους φαίνεται ότι ευνοούν αυτούς που χρησιμοποιούν βία και τρομοκρατία. Τέλος, ο συγγραφέας, με ύφος παραινετικό, παροτρύνει τον άνθρωπο να ξαναβρεί τη χαμένη του ταυτότητα.

B1. Αποτελεί κοινό τόπο πως η βία σήμερα έχει πάρει την πιο σκληρή μορφή της, καθώς ξεκινά από την αδίστακτη εσωτερική πεποίθηση ότι ο άνθρωπος ως ηθικό πρόσωπο, επομένως ως πρόσωπο ιερό κι αξιοσέβαστο, πέθανε. Αυτό συμβαίνει γιατί ο σύγχρονος άνθρωπος αποπροσανατολισμένος, ιεραρχεί άναρχα τις προτεραιότητές του, προτάσσοντας τα υλικά αγαθά έναντι των πνευματικών. Ηθικά απογυμνωμένος, λοιπόν, αλλοτριωμένος από την ευδαιμονιστική αντίληψη της εποχής καταλύει κάθε ανθρωπιστική αξία. Η γενικότερη αυτή ηθική αναλγησία οδηγεί σε αποδυνάμωση των κοινωνικών δομών και θεσμών με αποτέλεσμα να εκδηλώνονται φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας.

B2. Η συνοχή της δεύτερης παραγράφου επιτυγχάνεται με τη χρήση των διαρθρωτικών λέξεων «**επομένως**», που δηλώνει συμπέρασμα και «**σήμερα**» που δηλώνει χρονική σχέση. Επιπλέον, στη συνοχή της παραγράφου συμβάλλει και η επανάληψη του ρήματος «**ξεκινά**».

Η συνεκτικότητα της παραγράφου πραγματώνεται με τη χρήση της αντωνυμίας «**αυτή**» που αντικαθιστά τις μορφές – εκδηλώσεις βίας που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο.

B3. Ο τρόπος πειθούς της τρίτης παραγράφου είναι η επίκληση στη λογική. Ο συγγραφέας αξιοποιεί ως μέσο πειθούς το επιχείρημα για να αιτιολογήσει τη χρήση βίας από τους νέους.

B4. Η δομή της παραγράφου είναι:

Θεματική πρόταση: «Ίσως είναι ... ζωή μας.»

Σχόλια - Λεπτομέρειες: «Γιατί λύσεις ... αντίπαλοι δεν υπάρχουν.»

Πρόταση Κατακλείδα: «Υπάρχει ο άνθρωπος ... αυτό σκοτάδι.»

Ο τρόπος ανάπτυξης της παραγράφου είναι η αιτιολόγηση (γιατί... γιατί...), καθώς παραθέτει επιχειρήματα δικαιολογώντας ότι η βία και η τρομοκρατία βρίσκεται μέσα στον ποταμό του ψεύδους.

B5. αδίστακτη = αμείλικτη,

αναντίλεκτο = αναντίρρητο,

θεριεύει = γιγαντώνεται,

πανάκεια = φάρμακο, λύση,

αποτρόπαιη = ειδεχθής, στυγερή

B6. Η σύνταξη που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας είναι η ενεργητική για να δώσει έμφαση στο υποκείμενο, δηλαδή στις μορφές βίας που πλήττουν τη σύγχρονη κοινωνία.

Παθητική Σύνταξη: Εκατοντάδες άγνωστοι άνθρωποι παίρνονται και σηκώνονται σε κύμα θολό, αιματηρής οργής από ληστείες, απαγωγές, ανατινάξεις, φόνους.

Γ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Πρόκειται για άρθρο, επομένως χρειάζεται τίτλος: «Τρομοκρατία: η πληγή της Δημοκρατίας»

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ορισμός:

Η **τρομοκρατία** (αγγλ. *terrorism*), εκ του *τρόμος* + *κράτος*, αν και δεν υπάρχει διεθνώς συμφωνημένος ορισμός, γενικά αποτελεί τη «συστηματική» χρήση, ή την απειλή χρήσης, βίας που συμβαίνει πάντα ως αντίδραση, ή άσκηση πίεσης, από οργανωμένες ομάδες με πολιτικά, θρησκευτικά ή άλλα ιδεολογικά κίνητρα (ως υπόβαθρο/βάση) αλλά ακόμη και από ολόκληρους κρατικούς μηχανισμούς, εναντίον ατόμων, ομάδων ή περιουσιών, με απώτερο στόχο τις κυβερνήσεις από τις οποίες προσδοκούν κάποια αντίστοιχα (των κινήτρων) οφέλη/κέρδη. Η κάθε πράξη επ' αυτού χαρακτηρίζεται **τρομοκρατική πράξη** και οι επιχειρούντες αυτήν **τρομοκράτες**.

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Κίνητρα – αίτια των τρομοκρατών:

- Η επιβολή δια της βίας πολιτικών θέσεων.
- Ο επηρεασμός πολιτικών εξελίξεων.
- Η φτώχεια και η ανέχεια που πλήττει όλο τον τρίτο κόσμο.
- Ο θρησκευτικός φανατισμός που ωθεί στην τιμωρία των «απίστων».

- Η έλλειψη ανθρωπιστικής παιδείας και η εξυπηρέτηση οικονομικών συμφερόντων.
- Ο έλεγχος και η εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών των χωρών του τρίτου κόσμου, από τις μεγάλες δυνάμεις του κόσμου (Η.Π.Α, Χώρες της Ε.Ε. κ.ά.)
- Η αδικία σε βάρος των μουσουλμανικών λαών.
- Η υπεροπτική στάση των μεγάλων δυνάμεων απέναντι στους φτωχούς λαούς.
- Οι τεράστιες κοινωνικές ανισότητες ανάμεσα σε κοινωνικές ομάδες της ίδιας χώρας. Η γενικότερη κρίση αξιών και θεσμών.
- Η μακροχρόνια καταπίεση των πολλών από τους λίγους.
- Η «επιδρομή» πολυεθνικών εταιρειών στις χώρες του τρίτου κόσμου που απομυζούν το εργατικό δυναμικό τους.
- Η χρηματοδότηση τρομοκρατικών ομάδων και οργανώσεων για την επίτευξη πολιτικών και οικονομικών στόχων από διεθνείς παράγοντες.
- Η επικράτηση φονταμενταλιστικών και φανατικών απόψεων και ιδεών σε χώρες μουσουλμανικές κυρίως.
- Η ελλιπής κατανόηση των ιδιαιτεροτήτων και του πολιτισμού των αραβικών και ασιατικών χωρών από μέρους των χωρών του Δυτικού Πολιτισμού.
- Το έλλειμμα της Δημοκρατίας που ακόμη διακρίνει πολλές χώρες του πλανήτη.
- Οι συνωμοσίες Μυστικών Υπηρεσιών και κρατών μεγάλων δυνάμεων για τη δημιουργία κλίματος τρομοκρατίας με σκοπό τη χειραγώγηση των πολιτών (προβοκάτσια) και την επιβολή μέτρων προστασίας και ασφάλειας.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Συνέπειες που πλήττουν κάθε δημοκρατούμενη χώρα:

- Απώλεια σε ανθρώπινες ζωές, καταστρατήγηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, παρεμπόδιση κοινωνικής εξέλιξης.
- Ο φόβος από τα τρομοκρατικά χτυπήματα και η ανάγκη λήψης δραστικών μέτρων οδήγησε σε πολεμικές σύγκρουσεις (επέμβαση Αμερικανών στο Αφγανιστάν και Ιράκ) ενώ αποτέλεσε ένα από τα κύρια επιχειρήματα για την εκδίωξη από την εξουσία ηγετών που θεωρούνταν «ύποπτοι».
- Αποσταθεροποίηση πολιτικής
- Νέα νομοθετήματα που διευρύνουν τις δικαιοδοσίες των σωμάτων ασφαλείας και ενισχύουν την κρατική εξουσία.
- Αύξηση μέτρων ασφαλείας σε δημόσιους χώρους, αστυνόμευση, συνεχής επαγρύπνηση κυβερνητικών υπηρεσιών.

- Αύξηση της ξενοφοβίας και του ρατσισμού μέσα από αισθήματα φόβου ή μίσους προς αγνώστους ή ξένους.
- Έντονος ο φόβος και η ανασφάλεια στους πολίτες. Το μέλλον διαγράφεται ζοφερό.
- Η γενικευμένη αβεβαιότητα επηρεάζει τη πορεία της οικονομίας, επιτείνει την οικονομική ύφεση.
- Η πολιτική ηγεσία έρχεται αντιμέτωπη με το δίλημμα ή να ασκήσει αποτελεσματική καταστολή ή να κριθεί ανίκανη.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Επιλογικά θα μπορούσαν να αναφερθούν τρόποι – μέτρα αντιμετώπισης του φαινομένου:

- Ο διεθνής διάλογος για την επίλυση παγκόσμιων προβλημάτων και η επικράτηση της παγκόσμιας ειρήνης.
- Η ενδυνάμωση της Δημοκρατίας σε όλες τις χώρες – κράτη του πλανήτη.
- Η άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων.
- Η καταπολέμηση της φτώχειας και της ανέχειας στα φτωχά κράτη του πλανήτη.
- Η ανακατανομή του παγκόσμιου πλούτου, για τον περιορισμό του αισθήματος της αδικίας.
- Η εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών από τις χώρες που τις διαθέτουν.
- Η κατανόηση και ο σεβασμός των ιδιαιτεροτήτων και των πολιτισμικών διαφορών.
- Η διάδοση της παιδείας και των ανθρωπιστικών αξιών.
- Ο έλεγχος της διάθεσης όπλων και εκρηκτικών.